

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 4Pu/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1722200099
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Daxner
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2022:1722200099.2

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v konaní o vyslovenie prípustnosti prevzatia: F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XXX, K., štátny občan SR, do zdravotníckeho zariadenia: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, Malacká cesta 63, Pezinok, takto

rozhodol:

K prevzatiu F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XXX, K., do zdravotníckeho zariadenia: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, Malacká cesta 63, Pezinok, došlo dňa 14.01.2022 o XX.XX hod. zo zákonných dôvodov.

odôvodnenie:

1. Na základe oznámenia Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela v Pezinku (ďalej len „zdravotnícke zariadenie“) zo dňa 15.01.2022 o XX.XX hod. začal súd, v zmysle ust. § 254 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), uznesením č. k. 4Pu 4/2022-2 zo dňa 17.01.2022 konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XXX, K. (ďalej len „umiestnená“) do zdravotníckeho zariadenia podľa ust. § 253 ods. 1 C.m.p., ku ktorému došlo bez jej písomného súhlasu dňa 14.01.2022 o XX.XX hod.

2. Podľa § 260 ods. 1, 2 a 3 C.m.p., súd umiestneného vylúčne. Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhľadne. Ak o to požiada umiestnený, vylúčne ho súd vždy.

3. Podľa § 261 C.m.p., súd sa oboznámi s názorom ošetrojúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav veci, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

4. Podľa § 262 ods. 1, 2 a 3 C.m.p., súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania. Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného. Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s názorom ošetrojúcej lekárky MUDr. Michaely Sýkorovej, ktorá uviedla, že ide o akútny príjem a prvú hospitalizáciu pacientky /ktorá doposiaľ údajne nebola psychiatricky liečená/ v Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela v Pezinku, kam bola privezená pre akútne zhoršenie psychického stavu a to po predchádzajúcom telefonickom dohovore z urgentného príjmu NsP B., kam bola privezená v sprievode polície a RZP, pretože v aute napadla svoju kamarátku, začala na ňu striekať slzný plyn. Pacientka na mieste uvádzala polícii, že má vidiny - videla hady a havrany, uviedla, že uznáva satana. V agresívnom konaní pacientka pokračovala aj po príchode RZP. Po základnom vyšetrení v NsP v B. bola v krvi pacientky zistená pozitivita na THC /marihuana/ a 0,08 promile alkoholu. Pacientka je až doposiaľ verbálne agresívna, nevedomuje si svoj zdravotný stav, je nekritická k tomu, čo sa stalo a odmieta o tom hovoriť. Hospitalizácia pacientky je potrebná z dôvodu,

že predstavuje hrozbu pre seba a svoje okolie a keďže ide o prvozáchyt, je nevyhnutné pacientku dodiagnostikovať.

6. Súd vykonal dokazovanie aj výsluchom umiestnenej, ktorá po riadnom a náležitom poučení o jej procesných právach a povinnostiach v zmysle príslušných ustanovení C.m.p. /§ 258, § 259/ a C.s.p. /§ 159/ uviedla nasledovné: potrebovala by som čo najskôr ísť domov, lebo mám v schránke poštu na súd ohľadom detí, potrebujem aj zaplatiť nejaké veci za byt, aj ísť do práce, ja som sem prišla dobrovoľne, v podstate som nemala na výber, nechcela som sa hádať s kamarátkami ani s nikým iným, preto som išla sem, nechápem, prečo tu mám byť tak dlho.

7. Z obsahu predloženej zdravotnej dokumentácie umiestnenej /z lekárskej správy pri prijatí umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia zo dňa 14.01.2022/ súd zistil, že pacientka bola do zdravotníckeho zariadenia privezená z urgentného príjmu v B., kde bola prijatá pre poruchy správania /v aute napadla svoju kamarátku, začala na ňu striekať slzný plyn, mala vidiny, bola agresívna, snažila sa napadnúť posádku RZP/, pri prijíme slabo spolupracovala, afektivita labilná, myslenie zrýchlené, asociačne rozvoľnené s paranoidnými, bludnými a religióznymi obsahmi, nálada kolíše od euforickej po dysforickú, úsudok a kritickosť narušené, osobnosť psychoticky alterovaná, paticky motivované poruchy správania s agresivitou - ohrozovaním okolia. Z odberov biologických materiálov bola u umiestnenej zistená pozitivita na prítomnosť alkoholu a THC /marihuana/; diagnostický záver - akútne a prechodné psychotické poruchy, bližšie neurčené, poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím viacerých drog.

8. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“), ak ide o ústavnú starostlivosť, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas podľa § 6 ods. 9 písm. d), poskytovateľ je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

9. Podľa § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti, informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

10. Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti, ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný informovať o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti (ďalej len "poskytnúť poučenie"), ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a), osobu, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, alebo aj inú osobu, ktorú si táto osoba určila.

11. Podľa § 9 ods. 5 zákona o zdravotnej starostlivosti, ak pominú dôvody na prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas, poskytovateľ je povinný osobu prepustiť z ústavnej starostlivosti alebo si vyžiadať informovaný súhlas (§ 6 ods. 4 a 5).

12. Podľa § 6 ods. 4 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti, informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 36 ods. 2, § 38 ods. 1, § 40 ods. 2).

13. Podľa § 6 ods. 6 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti, informovaný súhlas dáva, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a), osoba, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť.

14. Podľa § 264 C.m.p., zdravotnícke zariadenie je vždy oprávnené umiestneného prepustiť, a to aj keď súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

15. Článok 17 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky určuje, že prípady, kedy možno prevziať osobu do ústavnej starostlivosti alebo ju v nej držať bez jej súhlasu ustanovuje zákon. Aby nedochádzalo k zneužitiu ústavnej starostlivosti tým, že by niekto bol v rozpore so zákonom bez jeho súhlasu prijímaný do takéhoto ústavu, v ňom zadržávaný a ponechávaný, upravuje Civilný mimosporový poriadok v ustanoveniach § 252 až § 271 osobitné konanie o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení (tzv. detenčné konanie).

16. Konanie o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení začne súd z úradnej povinnosti a toto konanie sa riadi vyšetrovacou zásadou. Súd vykoná dôkazy potrebné na posúdenie, či k prevzatíu do ústavu došlo zákonným spôsobom. Základom pre zistenie, či zdravotný stav umiestneného vyžaduje prevzatie do zdravotníckeho zariadenia, je výsluch umiestneného a ošetrojúceho lekára. Aj keď v konaní o vyslovenie prípustnosti prevzatia umiestneného do zdravotníckeho zariadenia súd nenariaďuje pojednávanie (pojednávanie obligatórne nariaďuje v konaní o prípustnosti držania v zdravotníckom zariadení), i tak je povinný vykonať dokazovanie v tom rozsahu, že vypočuje umiestneného a jeho ošetrojúceho lekára. Súd v konaní konfrontuje na podklade oznámenia zdravotníckeho zariadenia identifikáciu osoby, okolnosti, za akých bola osoba do zdravotníckeho zariadenia prevzatá a tiež na základe lekárskej správy údaje o jej zdravotnom stave. Je nevyhnutné, aby si súd sám na základe priameho kontaktu s umiestnenou osobou vytvoril úsudok nielen o možnostiach jej výsluchu, ktorý je jednou z procesných záruk určených na ochranu jej základného práva na osobnú slobodu, ale tiež o schopnosti umiestnenej osoby chápať obsah uznesenia súdu o prípustnosti prevzatia do ústavu.

17. Na základe vykonaných dôkazov v konaní /oboznámene sa s názorom ošetrojúceho lekára a umiestnenej, ako aj so zdravotnou dokumentáciou umiestnenej/ a zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že umiestnená v dôsledku nadmerného užitia psychoaktívnych látok v spojení s alkoholom vykazuje poruchy psychiky a správania, ktoré spočívajú v agresivite a ohrozovaní svojho okolia a bez aspoň dočasnej hospitalizácie umiestnenej v zdravotníckom zariadení /počas toho, ako u nej pretrváva intoxikácia/ vykonanej za účelom stabilizácie jej stavu by mohlo dôjsť k ohrozeniu/zhoršeniu jej zdravotného stavu, preto súd dospel k záveru, že k prevzatíu umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia došlo dňa 14.01.2022 o XX.XX hod. zo zákonných dôvodov.

18. Na potvrdenie správnosti uvedených záverov súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP 170/2019-29 zo dňa 30.10.2019, v ktorom odvolací súd rozhodol v obdobnej veci tak, že potvrdil odvolaním umiestnenej napadnuté uznesenie tun. súdu /č. k. 4Pu 11/2019-9 zo dňa 11.7.2019/, ktorým súd vyslovil, že k prevzatíu umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia došlo zo zákonných dôvodov. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd vyslovil, že v osobitnom konaní o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení súdy dlhodobo a konštantne uprednostňujú nevyhnutnú /dočasnú/ liečbu akútne zhoršeného zdravotného stavu umiestneného s jeho vylúčením zo styku s vonkajším svetom, teda potrebu v záujme samotného pacienta, ale aj jeho okolia, uprednostniť nastavenie liečby a to v rámci hoci len dočasnej hospitalizácie umiestneného na psychiatrickom oddelení bez jeho súhlasu, čím sa má predísť ďalšiemu zhoršovaniu jeho zdravotného stavu v dôsledku diagnostikovanej duševnej poruchy.

19. V tomto konkrétnom prípade súd nerozhodol o prípustnosti prevzatia umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia bez informovaného súhlasu z dôvodu potreby diagnostikovania prípadnej duševnej poruchy u umiestnenej, ale rozhodol tak z dôvodu odstránenia nepriaznivých psychosomatických následkov intoxikácie (otravy) umiestnenej psychoaktívnymi látkami, čo sa má dosiahnuť práve prostredníctvom jej dočasnej hospitalizácie v zdravotníckom zariadení.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresnom súde Pezinok do 15 dní od doručenia tohto uznesenia. Písomne podané odvolanie musí byť podané v dvoch vyhotoveniach.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, k akej spisovej značke sa podáva, a musí byť podpísané. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 355 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 59 C.m.p., odvolanie je prípustné aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, okrem uznesenia, ktorým súd poveril účastníka zvolaním valného zhromaždenia podľa § 304 písm. f).

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p., odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd neprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p., odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 C.m.p., odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 C.m.p., odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.